

Wyjaśnienie na łamach „WW” dotyczące uprawnień Społecznej Straży Rybackiej.

Czytelnicy opisywali różne sytuacje, z którymi zetknęli się w trakcie kontroli prowadzonych przez Społeczną Straż Rybacką, takich jak zatrzymanie za pokwitowaniem karty wędkarskiej czy też usiłowanie przeszukania samochodu, a nawet próby „wystawienia mandatu”. Nie pierwszy raz spotykam się z sytuacją, gdzie działalność Społecznej Straży Rybackiej budzi zdecydowanie większe emocje, a zarazem wątpliwości co do jej zgodności z prawem niżli w przypadku Państwowej Straży Rybackiej. Wychodząc naprzeciw prośbom Czytelników, postaram się omówić wszystkie uprawnienia tej służby.

Społeczna Straż Rybacka (SSR) powoływana jest przez radę powiatu na wniosek starosty. Rada powiatu może także wyrazić zgodę na utworzenie SSR przez zainteresowane organizacje społeczne lub uprawnionych do rybactwa. Także rada powiatu uchwała regulamin SSR.

Zadaniem Społecznej Straży Rybackiej jest współdziałanie z Państwową Strażą Rybacką (PSR) w zakresie kontroli przestrzegania ustawy o rybactwie śródlądowym oraz przepisów wydanych na jej podstawie. Ustawa o rybactwie śródlądowym w sposób bardzo precyzyjny określa uprawnienia przysługujące strażnikowi Społecznej Straży Rybackiej. W art. 25 ust. 1 tejże ustawy wskazuje się, że strażnikowi SSR przysługują uprawnienia, o których mowa w art. 23 pkt 1–3 i 4 lit. b).

Są to uprawnienia do:

- kontroli dokumentów uprawniających do połowu ryb u osób dokonujących połowu oraz dokumentów stwierdzających pochodzenie ryb u osób przetwarzających lub wprowadzających ryby do obrotu;
- kontroli ilości masy i gatunków odłowionych ryb, przetwarzanych lub wprowadzanych do obrotu oraz przedmiotów służących do ich połowu;
- zabezpieczenia porzuconych ryb i przedmiotów służących do ich połowu w wypadku niemożności ustalenia ich posiadacza;
- odebrania za pokwitowaniem ryb i przedmiotów służących do ich połowu, z tym że ryby należy przekazać za pokwitowaniem uprawnionemu do rybactwa, a przedmioty zabezpieczyć.

Powyższe uprawnienia przysługują również strażnikom PSR, gdyż w swej istocie ww. art. 25 ustawy o rybactwie śródlądowym nadaje strażnikom SSR część uprawnień strażników PSR, wskazanych m.in. w art. 23. Należy jednak wyraźnie podkreślić, że poza ww. uprawnieniami strażnikom SSR nie przysługują żadne inne uprawnienia z szerokiego katalogu uprawnień strażników PSR. Za niedopuszczalne należy uznać także jakiegokolwiek formy „rozszerzania” omawianych uprawnień SSR o uprawnienia PSR, nawet w sytuacji, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa lub wykroczenia. Istotę tego wyводу postaram się omówić w sposób praktyczny.

Kontrola dokumentów, o której mowa w art. 23 ustawy o rybactwie śródlądowym, oznacza co do zasady kontrolę posiadania karty wędkarskiej i ewentualnego zezwolenia uprawnionego do rybactwa. Uprawnienia do takiej

kontroli posiadają zarówno strażnicy PSR, jak i SSR. Załóżmy zatem, że kontrolowany nie chce poddać się kontroli i zachowuje się agresywnie. Strażnik PSR może w takim przypadku stosować środki przymusu bezpośredniego w postaci np. siły fizycznej, broni gazowej i kajdanek. Strażnik SSR takich uprawnień nie posiada, co powoduje, że w omawianej sytuacji musi odstąpić od czynności kontrolnych i zawiadomić o zdarzeniu PSR lub Policję.

Rozważmy teraz sytuację, w której kontrolowany poddaje się czynnościom kontrolnym, w wyniku których okazuje się, że nie posiada zezwolenia uprawnionego do rybactwa, a zatem mamy do czynienia z popełnieniem wykroczenia. Strażnik PSR może w takim przypadku m.in. wylegitymować osobę podejrzaną w celu ustalenia jej tożsamości, zatrzymać za pokwitowaniem kartę wędkarską, nałożyć grzywnę w drodze mandatu oraz odebrać za pokwitowaniem ryby i przedmioty służące do ich połowu. W przypadku strażnika SSR ustawodawca przewiduje wyłącznie możliwość odebrania ryb i przedmiotów służących do ich połowu.

Wreszcie trzeci charakterystyczny przykład. Załóżmy, że istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia wykroczenia w postaci połowu ryb w okresie ochronnym, a zarazem ukrycia tych ryb w bagażniku samochodu. Kontrolowany poddaje się kontroli dokumentów uprawniających do połowu ryb, a następnie gatunków odłowionych ryb, które przechowuje w siatce. Kontrole nie wykazują żadnych nieprawidłowości. Pozostaje kwestia uzasadnionego podejrzenia, że skłusowane ryby ukryte są w bagażniku samochodu. W takim przypadku strażnicy PSR mają prawo do dokonania kontroli środków transportu w celu sprawdzenia zawartości ich ładunku. Strażnicy SSR uprawnień takich nie posiadają, a zatem muszą odstąpić od czynności kontrolnych i zawiadomić o zdarzeniu PSR lub Policję.

Reasumując, należy wyraźnie podkreślić, że ustawodawca w sposób precyzyjny określił uprawnienia strażników Społecznej Straży Rybackiej, co oznacza, że podejmowanie przez nich jakichkolwiek innych czynności poza wskazanymi w art. 25 ustawy o rybactwie śródlądowym należy uznać za nieuprawnione.